

Какви са изводите от процедурата „Модернизация на висшите училища“ (2020-23) за настоящото и бъдещото програмиране в България?

Основни изводи

УМЕСТНОСТ

Процедурата беше добре съобразена със стратегията за висшето образование на България, но широкият и обхват, съчетан с относително скромно финансиране, възпрепятства системното ѝ въздействие.

ЕФЕКТИВНОСТ

Дейностите по цифровизация и професионално развитие имаха осезаеми ползи, особено когато бяха добре съобразени с нуждите на институцията, която ги прилага.

Консултациите със заинтересованите страни и експертите разкриха различни гледни точки и знания.

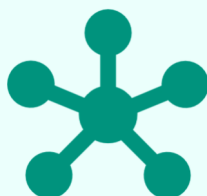
ЕФИКАСНОСТ

Въпреки усилията за опростяване, докладването представляваше голяма административна тежест за висшите училища. Макар и важни, прекомерните административни задачи отклоняват вниманието от качествено изпълнение.

СЪГЛАСУВАНОСТ

Разчитането на количествени критерии гарантираше прозрачност при подбора на проектите, но ограничаваше капацитета за гарантиране на съответствието на проектите с основните приоритети.

УСТОЙЧИВОСТ

В рамките на процедурата бяха разработени над 90 нови съвместни програми, но има известна несигурност за това колко дълго ще продължат някои от тях поради правни, финансови и мотивационни ограничения.

ДОБАВЕНА СТОЙНОСТ ЗА ЕС

Финансирането от ЕС изигра ключова роля, за да се даде възможност за мащабно изпълнение на някои инициативи, като например програмите, основани на компетентности, и съвместните програми.

Препоръки и предложени действия

- 1** **Разработване на бъдещи процедури, насочени към по-тесен набор от добре интегрирани приоритетни цели** чрез ранни консултации по обхвата с ключови заинтересовани страни и итеративен процес за разработване на ясна теория на промяната.
- 2** **Ангажиране на експерти и институционални заинтересовани страни на ранен етап** за идентифициране и преодоляване на регулаторните предизвикателства и подобряване на съгласуването на политиките. Това може да включва създаване на Техническа консултативна група по висше образование и използване на структурирани искания за информация за събиране на по-задълбочени сведения.
- 3** **Интегриране на качествени критерии в процеса на подбор** на проекти, за да постигнете по-голям баланс между количествените подходи, които спомагат за постигане на справедливост, прозрачност и безпристрастност, и ориентиран към качеството процес на оценка, съобразен със стратегическите приоритети за сектора.
- 4** **Повишаване на стратегическата важност на мониторинга и оценката** чрез разработване на ясни теории на промяната, ангажиране на експерти и партньори за оценка в планирането на събирането на данни, съобразено с нуждите на оценката, и използване на по-иновативни методи за оценка.
- 5** **Организиране на партньорско обучение в подкрепа на ефективността и устойчивостта** чрез насърчаване на бенефициентите да споделят знанията и опита си, като насърчават общностните практики за поддържане на дейностите по ЕСФ+ и справяне с общите предизвикателства дори след приключване на финансирането.

Информация за проекта

Това резюме се основава на констатации, публикувани в ОИСР (2025 г.), *Процедура за Модернизация на висшите училища в България: междинна оценка и уроци за образователно програмиране*. Пълният доклад е достъпен чрез QR кода по-долу на <https://doi.org/10.1787/cddcd19e-en> или на <https://sf.mon.bg/?h=downloadFile&fileId=3857/>.

Докладът е резултат от споразумението на ОИСР за подпомагане на Плана за оценка на Програмата "Образование" 2021-2027 г. на България. Съгласно това споразумение ОИСР ще извърши поредица от междинни и окончателни оценки на инициативи в пет ключови тематични области: 1) приобщаващо образование, 2) интеграция на маргинализирани общности, 3) цифровизация и образование, основано на компетенции, 4) професионално образование и обучение и 5) висше образование.

За повече информация относно доклада или подкрепата на ОИСР за България, моля, свържете се с christa.rawkins@oecd.org или

zhasmin.avetisyan@oecd.org.